

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dijous 15 de Desembre de 1898

Núm. 3.778

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1.50
En provincias trimestre. 4.50
Extranjer y Ultramar. 7.50
Anúels, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Malfre, carrer Jaquerra, 8.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de...

TOS

La que paga més contribució de la província.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÈLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTÈNTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Medalla d' or. Barcelona 1898.

VINYAS AMERICANAS

DE

Marcial Ombrás (propietari)
Ronda del Carril, Figueras, (Girona)
Barbats, estacas y empeltats.—Preus reduhits y autenticitat garantida.
Trenta hectàreas de planté.

Secció doctrinal

Espifiadas

Malgrat la nostra bona voluntat en no escriure cap ratlla que s' fassi sospitosa als especuladors del patriotisme de cinch cèntims, los disbarats que s' acostuman a dir en la *prensa de gran circulació* ab motiu de las declaracions que hi van sorrint dels homes més influents en la política, en lo comerç y en la banca, nos obligan a parlar pera que en aquest concert de veus, las més desafinadas, també nosaltres ens hi deixem sentir.

Un dels que darrerament ha parlat, desde las columnas del *Heraldo de Madrid*, he sigut l' ex-ministre senyor Beranger, català de naixensa, pero de fet un home barallat ab lo sentit comú.

Diu en Beranger y ho deixem en castellà mateix pera que fassi més pessigollas als qui com ell pensan, lo següent:

«Las guerras y las colonias han exigido a España desde 1895 a 1898 millones de oro y ríos de sangre. La catástrofe nos devuelve doscientos mil soldados, y en entre ellos cincuenta mil sombras dolientes, restos abatidos, hombres arrancados del terruño que encontrarán probablemente en ruina la pequeña hacienda, en acecho el fisco y dudoso el pan de cada día.»

»Para los que aún conservan color en la sangre y vigor en los brazos, la lucha con la miseria por todo premio.... Para esos miles de fantasmas que no cayeron por milagro de Dios en la inmensa sepultura del mar, el surco donde dejaron el arado para empuñar un arma, es mas bien una fosa abierta que les espera.... Y para estos desheredados, para esta «cerne de cañón» no hay cruces, ni pensiones, ni recompensas. Vencidos sin derrota, al dejar el uniforme y al llegar a la patria, les sale a recibir el hambre....»

Ja ho venhen quins horrors. Los mateixos, exactament los mateixos que vaticinaven en *Lo Somaten* y que ab nostres escrits, que ns valgueren tantas persecucions, procuravam evitar de totes passadas, primera y principal perque la havia de passar la *carne de cañón* y no la carn de ploma, després perque sabiam de sobras que un cop exterminats los pobres vindria la ruina dels rics, y en darrer terme perque preveyam que tenia de sortir esparracada la bandera y horriblement mutilada la nació.

Pero no s' creguin que després de tantas llàstimas

com conta en la primera columna, l' «Heraldo» s' doni per la pell ni molt menos, pe que en la tercera columna de la mateixa plana copia con mucho gusto las manifestaciones que al respetable vicealmirante Beranger merece el tratado de Paris, manifestaciones que s' reduheixen a dir que Espanya no te de respectar lo tal tractat.

Ja venran perque. Perque segun cuenta la *Historia*... «Consentir, por Tratado, un abandono de territorio, ¿no es lo mismo que reconocer la imposibilidad de la resistencia? Semejante contrato, no es, en manera alguna, un compromiso moral... ¡Toda nación tiene a mucha honra desgarrar con la espada los Tratados que la humillan! ¿Cómo puede sostenerse que el honor mandaba a los romanos cumplir exactamente el Tratado de las Horcas Caudinas, pacto concluido por un general desgraciado bajo la presión moral de las circunstancias? ¿No era la afrenta y bochornosa?»

»Espanya, tan grande y tan viril en la historia, que ve menguada la integridad de su territorio, no tanto por sus desastres militares como por la artera política de una nación poderosa y engreída, puede respetar sin humillarse un tratado tan depresivo y deshonroso como el que se acaba de ultimar en Paris? Acaso está tan falta de recursos y de valor, se encuentra tan aniquilada que se resigna a cumplir esas condiciones tan ominosas?»

»Se teme la pérdida de las islas Canarias? Aquellos ilustres hijos de España sabrían resistir con heroísmo, y en último trance morir con gloria antes que vivir deshonrados.

»Espanya no es Cuba y Filipinas. Espanya es la Península, y nunca podrá resignarse ni soportar un yugo tan deshonroso como el que se le impone con ese humillante tratado, que para mayor afrenta, pretende arrojar sobre Espanya la responsabilidad de la catástrofe del «Maine».

»¿Qué puede suceder del no cumplimiento de ese pacto? ¿Que vienen a la Península a exigir su cumplimiento? ¿Que vengan! ¡Ah! También vivo, y en peores circunstancias para nosotros, el capitán del siglo, y encontró su ruina en Bailén, Gerona y Zaragoza!»

»No es lo mismo preparar campañas fáciles al otro lado de los mares que venir a nuestro propio territorio a someternos por la fuerza.

»Espanya todavía puede dar al mundo sublime ejemplo de virilidad, y haciendo un héroe de cada uno de sus hijos, como en tiempos legendarios, escribir con sangre en su escudo la estoica frase: «Primero la muerte que la ignominia.»

Aixó diu un conspicuo conservador que avans havia servit conspicuament a D. Amadeo y més tart a la República. Aixó diu un vis-almirall que pot saber pels seus companys del «Vizcaya» y del «Oquendo» y del «Furor» y del «Colón» y del «María Teresa», quinas amoretas gastan los que ns han fet firmar lo tractat de Paris.

Pero es alló que diuen, que l' escriptor fa perdre l' llegir y l' senyor Beranger que s' va embrancar ab los romans y ls samnitas y las «Horcas Caudinas» y ls 6.000 nobles que aquells varen deixar a grillons pera poder escapar lo resto del exèrcit, no l' ha poguda pahir be tanta historia y ns aconsella que no respectem

lo tractat de pau perque, pobres dels americans que vulguin venir a bombejar las nostras costas No n quedaria un de viu.

No sabem pas de cert ahont está enterrat D. Quijote. No sabem més que vivia en un *lugar de la Mancha de cuyo nombre no s' volia recordar en Cervantes*. Pero del punt ahont viu avuy y ahont viurá encara molts anys si que s' en recordará més que cap la actual generació.

Un ex-ministre d' en Cánovas diu que no l' hem de respectar lo tractat. Ara no més falta que ho digan los de las Tres classes de vapor y que declarem altre cop la guerra.

No quedan, per ventura, encara cases per arribar; no p' jan encara minyons pera tripular la nostra escuadra invencible?

Qué esperan, donchs, a comensar?

Intrigar pera morir

Anys enrera, molts anys enrera, recordem que alguns periódichs polítichs, aludint al conegut home publich senyor Gonzalez Brabo y censurant lo per sos diabòlichs procediments desde l' ministeri de la Gobernació, li tiraren en cara una obra còmica y dramática que havia escrit y donat a llum; obra que segons la opinió general d' aquella época semblava lo reflexo de sa propia conducta dins del camp polítich en lo qual feya sos variats exercicis. Lo titol era significatiu: *Intrigar para morir*...

No mori no obstant allavors Gonzalez Brabo... mori més tart en lo desterro, després d' una tempestat revolucionaria ó sia després de que per causa d' aquests tempestat va tindre que abandonar la poltrona de ministre de la Gobernació.

Aquell home havia sigut acusat de reaccionari, despòtich, tráfuga y altres calificatius semblans per l' orgue de Sagasta *La Iberia* y per la massa progressista que seguía ab frenètic entusiasme las corrents populars de la época.

Los incautes y ls homes de sincera bona fé que no coneixian a fons a molts que alardejavan de demòcratas y que posteriorment han demostrat ser uns *apropiats vitidors polítichs*, creyan que ab la desaparició d' en Gonzalez Brabo y d' altres homes que com ell havian governat al país bastant desafortunadament, s' acabarian las intrigas polítichs, los cabildos, los actes de despotisme ministerial, las immoralitats, las injusticias, los escandols electorals, los escandols en ls Cambras legislativas, las brutalitats de la forsa contra l' dret, las perturbacions populars, las guerras civils, etc., etc. Se creya que l' poble espanyol anava a disfrutar d' un benestar envejable, lo qual ab las *grans conquistas democráticas* como lo Jurat, lo Sufragi universal, lo dret de reunió y d' associació, no tenia més que demanar... perque de totes parts brotarian fonts de prosperitat y de ventura.

L' historia de la mala política, no obstant, ha continuat y si funestos foren los governants de la vespera del any 1898, funestos y torpes han sigut los posteriors fins la fetxa actual; pero ab l' augment d' intri-

gas, immoralitats, actes despòtics, guerres desastrosas, pèrduas de territoris, sanch y or derramats à torrents, una mentida l'o dret y altre la llibertat, la ruina del comerç y de l'agricultura, la miseria mostrant-se per arreu ab sa cara descarnada y l'Hisenda nacional sumida en la bancarrota.

Y lo pitjor de tot no consisteix en que aquestos polítics, causants de la ruina pública y del desprestigi en que Espanya es mirada per les demés nacions, hagin disposat dels destins de la patria á son capritxo: sino que no obstant sos grans pecats comesos se disposan á cometren altres qui sab més horribles, puig que se 'ls veu que no volen deixar per res ni per ningú las rendas del poder. Ells se rihuen de l'opinió neutra y de las classes que produheixen y sostenen las cargas del Estat: lo poble los tolera, contentantse ab exhalar queixas ó lamentacions que no 'ls causan cap efecte. ¿Sentiran ara las enérgicas reclamacions del Comerç y de l'Agricultura? ¿Se manifestaran sortis devant las explicitas manifestacions de l'opinió popular que demana grans y radicals reformas en l'ordre administratiu, polítich, social y jurídic?

El que hace un cesto hace ciento... diu un antich refrán, y com tants cistells portan fets los homes que regeixan los negocis del Estat, no creyém en la virtualitat de sas promesas encara que las fassin públicas per medi de sos orgues de la premsa periódica.

Creyéim que continuaran intrigant y que ells no seran segurament los redentors del país.

Pero ¿qui sab si proseguint per lo camí de la farsa y de l'intriga cauran de cap en l'abisme?

Hi ha una expiació.

M. M. y B.

(De *El Eco de Guadalupe* de Alcañiz).

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 14 de Desembre de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Baròmetre aneroides	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	760	64		5'3	Ras	
3 t.	760	60				

Horas d'observació	TEMPERATURAS		VENTS		NUVOLS	
	Sol.	Sombra	per. up.	direcci.	classe	can.
9 m.	20	7	1e	O.	Cumul	0'3
3 t.	14		12	O.		0'4

S'han fet ja de massa importancia, les defraudacions que en la cantitat se venen cometent en la carniceria, carn y bou, d'aquesta ciutat, y extranya tothom que no s'hi posi un remey, pero de veritat.

Digan lo que vulgan los que venen; las comprobacions que molts particulars han practicat, donan per resultat la certesa de la afirmació feta al principi.

Es tan l'abús, que certa familia, se vá trobar en que barrejat ab la especie, se li va donar un pés de coure, y que precisament foa lo mateix qual equivalencia feya falta.

Per molts conceptes se sent que á Reus, casi no existeix lo principi d'autoritat; no'n doném la culpa al senyor Alcalde, no, donchs tant l'actual com tots los que vingan, res podran fer sino son secundats per los tinents d'alcalde y 'ls dependents que á sas ordres tenen.

¿De que serveixen los tres d'aquestos últims que hi ha á las carnicerías? De molt poca cosa. Més servirían d'algo si sapiguessin de cert que 'l cástich hagués d'aplicarse de manera que resultés veritat.

Una multa que 's fa efectiva al cap de dos ó tres anys, y l'import de la qual ¿qui sab si encare arriba á lo que s'haurá defraudat aquell dia?

¿No sería possible traure los fiels dels punts ahont están colocats y separarlos de la vista dels veneders? ¿Y publicar, com se feya antiguament, los noms dels multats?

O be si 'l fet constituheix delictu ó falta, denunciarho al tribunal competent?

Creyéim que 's de prou importancia tal assumpto pera que 's preocupi qui degui ferho y 's busquin medis pera corregir dits abusos.

Varis colegas de la provincia se queixan de lo poch á poch que 's va en l'Administració en liquidar las baixas dels industrials mentres que las siltas se liquidan als pochos mesos de presentadas.

Dimers va morir á Ulldesona, don Ramon Adell y Lacruz, pare del advocat de Estat de la Delegació d'

Hisenda d'aquesta provincia y quefe en aquella vila del partit de Sagasta.

Las simpatías que 'l Sr. Adell tenia en aquell vehinat han fet que son enterro, que tingué lloch lo mateix dia, resultés una verdadera manifestació de dol.

Per no haverse reunit sufficient número de senyors regidors abir no va poguer celebrar sessió de primera convocatória nostre Excm. Ajuntament.

Abir á las deu de la vetlla havia de tenir lloch la sessió inaugural de «La Lliga de Catalunya», en la que son president lo distingit escriptor D. Joseph Francesca y Gomis havia de llegir un discurs que segons noticias mereixerá unánims aplaudiments.

La sessió que suposém ja celebrada era pública.

L'Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro, ha rebut, ademés de las ja publicadas, las adhesions á las conclusions del Missatge entregat á S. M. la Reyna Regent en 14 de Novembre darrer, per la Comissió de Presidents de varias Corporacions catalanas; adhesions formuladas per la Associació Agrícola de Reus y sa comarca y per la Societat d'Agricultura—Círculo de Labradores—de Castelló de la Plana, si be ho fa aquest ab tendencia á las bases aprobadas per propietaris, industrials y comerciants en sessió celebrada en lo Círculo mercantil é industrial de Castelló, en 19 de Novembre prop passat pera solicitar, s'gona ellas, reformas dels Poders públics.

Abir á dos quarts d'onze del matí se celebrá en la Iglesia Parroquial de Sant Joan Bautista «Providencia», un solemne y diví ofici en sufragi del ánima del qui en vida fou lo distingit jove y amic estimat nostre D. Lleó Simó y Elias, y ab motiu d'haver cumplert lo primer aniversari de sa mort.

La única nau de que 's compon l'Iglesia estava plena de gom á gom per una concurrencia ten escullida com selecta, essent bastantas las personas que no s'hi pogueren enquistar.

Durant la ceremonia relligiosa la Capella que dirigeix l'intelligent mestre Sr. Planás executá lo *Requiem* de Melcior de Ferrer, fentnos assaborir las mes sentimentals notas d'aquella hermosa partitura tant los professors músich ab sos instruments de corda y harmonium, com los tenors senyors Riba, Vilella y Domingo y 'l barítono Sr. Anguera.

Un gran consol ha de ser, y nosaltres voldríam que aixis fos, pera la familia del malhaurat jove En Simó, aquest fet de que apesar d'haver passat mes d'un any que ploran la pèrdua de son fill hagin sigut en tan gran número las personas que s'han associat al seu dolor que ab aquesta nova ceremonia s'ha reavistat en son cor y en lo de tots los qui l'estimavam.

A Almeria s'agita 'l projecte de construhir un ferrocarril eléctric per tota la costa, que segurament será lo primer en Europa, ntilisantse l'energia latent dels molts salts del aygua que hi ha en la rica comarca que ha d'atravessar la nova via.

Pera lo 27 del actual s'anuncia un eclipse total de lluna, que será perfectament visible desde aquesta ciutat.

Com siga que per aquesta fetxa nostre satélit estarà en lluna plena, l'interessant fenómeno celeste podrà ser enterament observat.

Heus aquí las horas en las quals se produhirán las diversas fases del eclipse en cuestió.

Entrada de la lluna en la penumbra á las 8'43 de la nit; en la sombra de la terra á las 9'57; comens de la totalitat del eclipse á las 11'7, meytat del eclipse á las 11'51; fi de la totalitat á las 12'36; sortida de la lluna de la sombra á la 1'46; sortida de la lluna de la penumbra á las 3 de la matinada.

Totas las horas que senyalém ab arreglo al meridiá de Barcelona.

Lo distingit redactor de «La Dinastia» don Refel Chichon, acaba de publicar un interessantíssim llibre, titolat «La vida en Barcelona», primer d'una série que te en projecte son autor. En lo primer s'ocupa de la alimentació y conté datos interessantíssims referents á la cunya catalana. La forma es fácil y amena y 's fa molt agradable la lectura del llibre entre altres motius per la constant simpatía que son autor demostra per nostra terra, cosa extranya per un castellá com ell que ve á compartir la nostra vida y aficions. Lo felicitem per sa bona obra y desitjém la segueixi ab lo mateix criteri y tendencias que s'observan en aquesta primera part.

Per lo senyor governador civil de la provincia han sigut renovadas las Juntas locals de primera ensenya de Montblanch, Margalef, Molá, Nou, Lloco, Masdenverge, Santa Bàrbara, Espluga de Francolí, Montbrío de la Mera, Pla de Cabre, Corbera, Ulldesona, Benifallet, Pira, Cabra, Febró, Horta, Almusera, Capsanes, Puigpelat, B.ñars, Miravet, Millá, Masó, Ribarroje, Selva y Felset.

Las impresions que 'ns arriban dels mercats extranjer avisan fluxetat en los preus del blat y com se compendia fácilmente, bastan tals anuncis pera que nostra molinería s'entusiasmi y rebutjant las ofertas de blats indigenas, dirigeixi sas miradas al extranjer.

Fins ara, las ofertas aceptables per son preu son poch admisibles per la qualitat del grá, pero si continúan senyalent baixa aixi los cambis com los mercats de blats del exterior, no será res extrany que veyém á Janer invadidas las plassas del litoral per arribos de gra exòtich.

Las transaccions reduhidas, y fermos los preus dels blats indigenas que valen de 52 á 52'50 rals la fanega de 94 lliuras segons classe.

Importants fabricants de tabacos d'Europa insisteixen en assegurar que tan prompte com se cultivi lo tabaco en la Peninsula sufrirá bastant la exportació cubana, porque algunas regions d'Espanya, especialment Andalasia, posseheixen excelents condiciones pera 'l cultiu del tabaco.

Lo dia 17 del actual debutará en lo Teatro Principal de Tortosa una companyia d'ópera italiana dirigida per lo mestre D. Vicens Petri.

Ha comensat á funcionar á Castelló lo sindicat de policia rural, primer que s'ha implantat á Espanya.

En la Jefatura d'Obras públicas de la provincia se troban vacants sis plassas de peons caminera, dotadas ab 2 pesetas diarias.

L'indempnisació que donaran los nortamericans á Espanya per l'abandono de la seva soberania á Filipinas, se destinarán segons sembla al pago del deute del Arzipiélach.

Lo Govern, se diu en los círculos financieros, se troba disposat als tenedors de dit Deute á que s'avinguin á un arreglo, únich modo de que puguin cobrar tot á part del valor dels títuls que posseheixen.

Dihen del Baix Aragó, que dels olivers d'aquella comarca se desprén lo fruyt en tan grans cantitats, que ha apretat als pagesos, á causa d'estar ocupats en las operacions de la sembra de cereals.

Lo mateix á Calandra que en Castelcerás, Valdesgorra y Alcañiz, han comensat á treballar ja las fábricas d'oli pagantse las olivas de 28 á 35 pesetas mola da, segons classe.

La secció d'aficionats de la recreativa societat «El Alba», está ensajant pera posarlo en escena lo próxim diumenge, lo drama en tres actes y un prólech titulat «Flor de un dia».

Son molt agradables las noticias que de tot arreu arriban respecte á las condiciones en que la sembra s'ha fet en casi totas las comarcas de la Peninsula.

Es hermós l'aspecte que ofereixen las plantacions de cereals en los punts ahont ja 's troba 'l blat y la óvada en bastant vigor pera destacarlos de la terra. Aixó produheix gran satisfacció en los pagesos, permententlosi fer faleguers áuguris respecte de la próxima collita de cereals.

S'assegura que donadas las condiciones del barco en que regressa 'l general Blanco, trigará encara quatre dias en arribar á las costas de la Peninsula.

Lo recaudat abir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja á pesetas 1010'62.

Cinematógrafo Lumière, situat en lo carrer Llovers, (Padró), 49.—Funció tots los dias de las 5 de la tarde á las 12 de la nit.

Tots los dias s'exhibirá una gran corrida de toros per los destres Mazzantini y Reverte y s'exhibiran també sis vistas diferents tots los dias, donantes á més audicions de fonógrafo.

Entrada general 20 céntims, preferenciá 30; se cambian vistas diariament.

L' any 1899

L' any 1899 comensa en diumenge.
 Lo Dulcísim Nom de Jesús, 15 de Jener.
 Septuagèsima, 29 de Jener.
 Carnaval, 12 de Febrer.
 Diumenge de Passió, 19 de Mars.
 Diumenge de Rams, 26 de Mars.
 Pascua de Ressurrecció, 2 d' Abril.
 Ascensió del Senyor, 11 de Maig.
 Pascua de Pentecostés, 21 de Maig.
 Santíssima Trinitat, 28 de Maig.
 Corpus Christi, 1er. de Juny.
 Sagrat Cor de Jesús, 9 de Juny.
 Sant Joaquim, 20 d' Agost.
 Sagrat Cor de Maria, 10 de Setembre.
 Nostra Senyora del Roser, 1er. d' Octubre.
 Patrociní de Nostra Senyora, 12 de Novembre.
 Dominica 1er. d' Advent, 3 de Desembre.
 Las quatre temporas canua: la primera en 22, 24 y 25 de Febrer, la segona en 24, 26 y 27 de Maig, la tercera en 20, 22 y 23 de Setembre y la quarta en 20, 22 y 23 de Desembre.

En lo próxim any hi haurá cinch eclipses: un parcial de sol invisible, lo dia 11 de Jener, un altre invisible y parcial de sol en 7 de Juny, un altre total de lluna invisible en los dias 22 y 23, y un altre anular de sol lo 2 de Desembre y un altre parcial de lluna lo 25 de Desembre.
 Sant Joseph cau en diumenge, Sant Joan en diapte, Sant Pere en dijous y Nadal en dilluns.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Eusebi.
 Sont de demá.—Sant Valentí.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	53'75	Cubas del 86	49'87
Exterior		Cubas del 90	42'
Colonial		Aduanas	87'50
Norts	24'40	Ob. 5 0/0 Almansa	80'75
Fransas	26'30	Id. 3 0/0 Fransa	41'75
Filipinas	64'50		

PARIS

Exterior	43'35	Norts	
		GIROS	
Paris	36'25	Londres	34'45

Se reben ordres para operaciones de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valers cotissables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots les paisos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hera de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	53'75	Aduanas	87'75
Exterior		Norts	24'40
Amortisable		Fransas	26'30
Cubas 1896	49'75		
Cubas 1890	42'	Obs. 6 0/0 Fransa	80'50
Exterior Paris	43'	Id. 3 0/0	41'75

GIROS

Paris	36'25	Londres	34'48
-------	-------	---------	-------

Cambis corrents

en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres a 90 dias fetxa.	
> a 8 dias vista.	
Paris a 8 dias >	
Marsella a 8 dias >	

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		750	
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Companyia Reusense de Tranvias			
Companyia Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100		200	

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas de dia 12

Cap.

Despatzadas

Pera Nicolaieff v. grech «Aristea», en lastre.
 Pera Cetta v. «América», ab vi.
 Pera Port Vendres gol. «Joven Pepita», ab vi.

Anuncis particulars

Las millors mantas para llit
OASA PORTA

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vila Bou) 12.

Als Herniats (TRENCA TS)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol bragner comprat al etzar es suficient para retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltes complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetres lo cinisme de certs mercaders d' ofici que, ab lo major descaro, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme desconeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar a vestres fills ab vendatge brut, incòmodo y perillós, consulteu ab vostre metje y ab seguritat os dirá que para la curació de las hernias de vestres fillets, lo remey més prompte, segur, net, fácil, cómodo y económich, es lo bragneret de «cautcheou» ab resort.

«Tirants Omoplátics» para corretgir la «cargazona» d' espallias.

«Faixas hipogastricas» para corretgir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausells de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia comich-dramática

de don Wenceslao Bueno.

Funció para avuy.—Segon abono.—8.ª de la 2.ª sèrie.—Se posará en escena la preciosa comedia en cinch actes y en prosa, original de D. Alexandre Dumas (fill), titulada «Demi-Monde».—En los intermedis l' aplaudit sexteto executara las següents pessos de son repertori: «Chantilly» (valsos) Waldteuffel.—«Cavalleria Rusticana» (fantasia) Mascagni.—«La vfejecita» Caballero.—«Parsifal» (preludi) Wagner.

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al parais 2. A tres quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 14.

—Lo general Correa ha telegrafiat als generals Rios y Rizo, ordenantlos hi que estudihi los travalls de repatriació de las tropas espanyolas del Arxipiélach.

—Las minorias parlamentarias condenpnadas per lo Tribunal Suprém en lo plet de la inmunitat han resolt presentar un recurs de súplica contra l' mentat fallo.

—Diu un telégrama de Paris que l' ministre de Relaciones d' Alemania ha declarat que l' vistje de Guillém II a Constantinopla ha servit pers estrenya l's amistosos vincles que unían a la Sublim Porta ab lo govern de Berlin.

—S' han cursat aquestos dias algunas notas entre l's governs espanyol y portugués, ab motiu d' una reclamació formulada per lo duoh d' Almodóvar per lo fet d' haver sigut expulsada de Cabo Verde la escuadra d' en Cervera.

—Segons noticias oficiales hi ha a Filipinas 60.000

soldats indigenas que han permanescut fidels a Espanya.

Son llecenciament costará 80.000.

Los carlistas celebrarán aquesta tarde una reunió para protestar contra l's procediments usats contra sos correligionaris de Bilbao que es'án detingu's. Ahir a la nit telegrafieren al pretendent donant hi compte.

—«El Liberal» creu que la mutilació violenta de nostre territori ha perturbat l' equilibri europeu y que l' zoque no trigará molt en arribar.

—Aquesta tarde hi haurá reunió d' homes públichs a casa d' en Martinez Campos. No per causas políticas, sino per una festa de familia.

—Sembla que l' Govern variará l' sistema de la repatriació; en lloch de sortir los barcos un a un sortiran d' un cop deu ó dotze, evitantse aixís que quedi un número exíguo de batallons.

—La Correspondencia diu que hi ha molts quefes partidaris de la creació del registre fiscal urbá, ahont se podria colocar a 3 700 oficials, que quedarán sense colocació fins després dels últims decrets.

—A Valladolid hi ha hegut una manifestació numerosa d' homes, demanant treball.

—S' ha redactat la real ordre suprimint la Caixa d' Ultramar en Guerra. Quedará una comissió liquidadora.

—Dinhen de Washington que lo ocorregut lo diumenge a la Habana fou més grave de lo que s' havia cregut. Se tractá per alguns cubans de donar un cop de má a la Habana, y fou la llayta entre varis espanyols y cubans. Lacret y Sanguily foren detingu's. Lo quefe de la forsa los acusa d' haver organiscat un complot para fer un moviment insurreccional a la Habana.

Lo vice-còsul anglés pregá al general que no l's recluhis. Sanguily y altres deu cubans foren conduhita sense escolta a Marianao, després d' haver empenyat se paraula d' honor de que permanexerian tranquils fins que l's espanyols hegin abandonat la Isla.

—En lo Senat yanqui han comensat las exposicions en contra de la possessió de las Filipinas y altres colonias d' Espanya, sense lo consentiment de sos habitants. Casi tots los oradors que parleren s' expressaren en lo sentit contrari a la anexió. La República no deu apoderarse de dits territoris en contra de la voluntat de sos pobladors.

—Lo General Correa s' troba inquiet per la tardansa del vapor «Villaverde» que conduheix al general Blanco.

—L' Associació de la premsa ha acordat gestionar la llibertat dels periodistas que s' troban presos per delitos polítichs.

—Las noticias que s' reben de Venecia son contradictorias.

Segons uns don Carlos se troba a Palermo, segons altres ha desaparegut y alguns dinhen que l' Duch de Madrid segueix a Venecia pero ha cambiat de residencia.

—Habana.—A consecuencia d' un fort altercat sostingut en l' acera del Louvre, per un oficial espanyol y un capitá rebelde, ha produhit corredissas y una gran alarma, sense que l' fet hagi tingut pitjors consecuencias.

—Los generals quefes de seccions se mostran conformes ab lo projecte del senyor Puigcerver de crear un registre fiscal urbá para donar colocació als oficials repatriats.

—Londres.—Se oren que Mac-Kinley no ha portat a las Cambras lo tractat de pau per témer que prevaleixessin las tendencias antianexionistas.

—Lo quefe del Govern cubá ha fet declarar en la premsa que l' règimen actual era sols provisional en espera de la resolució que degui adoptarse una volta terminats tots los punts referents a la evacuació de Cuba.

—Ab lo general Blanco regressan de Cuba los generals Olano, Tejera y Bernal, los tinents coronels Perez Monton, Gonzalez Tormos, lo comandant Escario y molts altres.

—Lo ministeri cubá presentá sa dimissió, quan lo general Blanco hagué marxat de la Habana, al general Jimenez Castellanos.

Cromos y tarjetas para felicitacions

S' ha rebut un variat y luxós assortit de cromos, cartulinas y tarjetas, tots ells d' alta novetat y propis para felicitacions.

Se venen a preus reduhidissims.—Imprempta Ferrando, plassa de la Constitució.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font.

(FARMACÈUTICH)

Demaneulas tots los que tingúeu tós en coalsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit alivi ab cap altre de tots los acreditats específichs coneguts, tota vegada que ellas cons. tituheixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota.—Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que s demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelayo, 42

Barña.

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea; disminuheixen y fluidifican la viscositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficas pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vias respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s'emplehin narcòtichs ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo mateix per los noyet que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noyet a quias es tan difícil terlos hi pendre medicaments.

A cada capsas acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demania en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsas 6 rals

Publicacions regionalistas que s reben en aquesta Redaccio.

«La Rensixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzènal de Catalunya, «L' Art del Pagès», quinzènal, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona, «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich, «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellenés», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SALUBRES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més econòmic, lo més eficas, lo mes durader

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes e informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.--VALENCIA

VALORES LOCALES		ACCIONES	
OPERA	PAPEL	D. NER.	PLAZ.
	100	475	500
	200		
	300		
	400		
	500		
	600		
	700		
	800		
	900		
	1000		